

Zijn ontvangst was bepaald vijandig, maar Jaap Winter heeft heel wat harten ontdooid in de korte tijd dat hij collegevoorzitter was.

Winter geeft VU haar menselijke gezicht weer terug

DOOR PETER BREEDVELD

Collegevoorzitter Jaap Winter kwam niet in een gespreid bedje terecht toen hij vier jaar geleden aantrad. Op de campus hingen overal posters met zijn portret erop en het opschrift: *Winter is Coming*, een verwijzing naar de bloedige tv-serie *Game of Thrones*. Het wantrouwen jegens bestuurders was enorm. Er was door de vorige voorzitter een grootscheepse reorganisatie in gang gezet, waarbij veel ontslagen vielen en de werkdruk flink werd opgevoerd. Er was een beweging, de Verontruste VU'ers, die veel rumoer maakte en zelfs de door-gaans zo brave VU-studenten kwamen in opstand. Winter ontboezemde eind vorig jaar dat hij zich in die tijd behoorlijk eenzaam heeft gevoeld. "Iedereen was aan het klagen. Alleen maar klagen", zei Winter op een symposium. "En ik heb alleen

maar wantrouwen gekregen. Mensen die me nooit eerder hadden gezien en mij wantrouwden, alleen omdat ik bestuurder was. Ik vond het echt helemaal niet leuk en het was heel anders dan ik had verwacht, toen ik hier begon." Toch slaagde Winter erin de harten op de VU-campus te ontdooiden. Hij kreeg te maken met de FALW-bezetting van de Kerkzaal en met luiderdruge verstoringen van de dies natalis en de opening van het academisch jaar door Verontruste VU'ers.

Luistert naar wat leeft op campus
Winter reageerde met tact en empathie. De Kerkzaalbezitters beëindigden hun actie uit eigen beweging, omdat ze het gevoel kregen dat er naar hen werd geluisterd. Ze mopperden zelfs een beetje over al die welwillendheid waarmee ze werden benaderd. "Het moeilijke aan het VU-bestuur is dat dat zich zo redelijk

opstelt", zei een van hen tegen *Advalvas*. "Daardoor zou actievoeren aan de VU door de buitenwereld al snel als onredelijk worden gezien."

'Winter reageerde met tact en empathie op de Kerkzaalbezitters'

Zo maakte de koude oorlogssfeer aan de VU plaats voor een sfeer van wederzijds vertrouwen, een heuse detente. Niet alleen door Winter, trouwens. Met de komst van rector Vinod Subramaniam en Marjolein Jansen is er eindelijk weer een bestuur met een menselijk gezicht, dat luistert naar wat er leeft op de campus. Zo organiseerde Winter een grote bijeenkomst om te horen wat de wensen zijn van medewerkers en studenten. Subramaniam ging bij iedereen langs om zijn oor te luisteren te leggen. Het college van bestuur is prominent aanwezig bij het afscheid van de decaanen, bij symposia en andere bijeenkomsten. Winter, Subramaniam en Jansen maken echt deel uit van de VU-gemeenschap.

Bruto Academische Waarde

De vermenschlijking van het bestuur probeert Winter nu duurzamer te maken met zijn idee voor een Bruto Academische Waarde, die het rendementsdenken moet vervangen: het denken in output en diploma's en publicaties in hoogwaardige tijdschriften. De hele VU wordt betrokken om in sessies mee te denken over de manier waarop die Waarde vorm moet krijgen.

Winter is geen heilige, hij schijnt weleens te kunnen uitvallen tegen gesprekspartners als de besluitvorming door al die inspraak naar zijn zin wat te stroperig wordt. En je ziet hem opleven als hij zich mag bezighouden met de juridische haken en ogen van het besturen van een universiteit, bijvoorbeeld bij de 'scheiding' van VU en VUmc.

Als onderhandelaar namens de universiteitskoepel VSNU zorgt hij voor een doorbraak van open access, zoals onlangs, toen hij een akkoord regelde met Cambridge University Press.

De bifusie tussen de UvA en de VU verliep minder florissant. VU-medewerkers en -studenten wilden graag, maar aan de UvA bleven ze dwarsliggen, ondanks alle toenaderingspogingen en uitnodigingen van Winter zelf.

Het is niet de reden dat hij het na één termijn voor gezien houdt, zegt hij. Hij kan als jurist de wetenschapsbeoefening niet te lang op een laag pitje houden zonder uit vorm te raken. Ook als bestuurder bleef hij zich bemoeien met de wetenschapsbeoefening door juristen, bijvoorbeeld door een discussie aan te zwengelen over de ethische vorming van juristen.

Best jammer voor de VU dus, dat hij vertrekt, maar gelukkig voor de wetenschap.

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.

Wie weet van een hoorcollege een inspirerende sessie te maken? Student-reporter Joeke Berg schuift aan. Deze keer: het hoorcollege **preventie en bestraffing van Marc Schuilenburg**.

15-05-2017|MF-FG1. Honderden agenten, wegversperringen, om de vijftig meter een ME-busje, waterkanonnen op stand-by, en nauwkeurig gepositioneerde hekken en betonblokken die de binnenstad opdelen in beheersbare vakken. Marc Schuilenburg neemt zijn studenten criminologie met veel gevoel voor drama mee in de situatie die hij vanochtend, op de dag van de huldiging van Feyenoord, aantroef in het centrum van Rotterdam. Onderweg van zijn woonplaats naar de VU was hij live getuige van een prachtig voorbeeld van situationele criminaliteitspreventie. Hij heeft meteen de volle aandacht van de zaal. Maar de actualiteit biedt meer aanknopingspunten voor zijn verhaal van vandaag. Foto's van stenegooiende reischoppers verschijnen op het grote scherm. Een week eerder geschoten, toen Feyenoord niet won, en daarna openbaar gemaakt door Dumpert. Een voorbeeld van een private organisatie die zich mengt in de opsporing. Een domein dat al lang niet meer enkel is voorbehouden aan de politie, zo leren we. En daar heeft de docent zijn thema van het college te pakken. Er volgt nog een prachtig beeldende anekdote over een bevriende Zuid-Afrikaanse criminoloog die met zijn zesjarige dochtertje een bezoek bracht aan Disney World en daar door Goofy en Mickey Mouse op een weinig zachtzinn-

nige manier uit het park werd verwijderd, omdat ze even op een gazonnetje waren neergestreken. "Dit klinkt als een mop, maar dat is het niet. Hij realiseerde zich daar dat Goofy en Mickey Mouse helemaal niet bestaan. Het zijn private beveiligers in een tekenfilmfigurenpak. Bodybuilders met alle bevoegdheden om bezoekers die zich niet aan de regels houden uit het pretpark te fikkeren."

Het is duidelijk dat Schuilenburg graag een beetje provoceert, maar zijn boodschap gaat hem persoonlijk aan het hart. De wereld van het denken over veiligheid en de aanpak van criminaliteit verandert in rap tempo en er is hem nogal wat aan gelegen zijn studenten daarvan bewust te maken. "De kans is heel groot dat dit vak over een aantal jaar niet meer preventie en bestraffing heet, maar

voorzorg en bestraffing. Want daar gaan we naartoe. Subtiel ingebouwde controle over ons gedrag om alle mogelijke risico's bij voorbaat uit te sluiten. Zoals in Disney World. Daar is geen agent te bekennen, maar het is er volledig veilig, schoon en heel. Voorzorg is niet gebaseerd op wetenschap, maar op een irrationeel gevoel van onzekerheid. Gedreven door private organisaties, met een totaal ander belang en andere opleiding dan de politie. En zonder wettelijke basis!" Lichttelijk ontgoocheld verlaten studenten de zaal.

+ **Link met actualiteit**

— **Nogal veel doemscenario's**